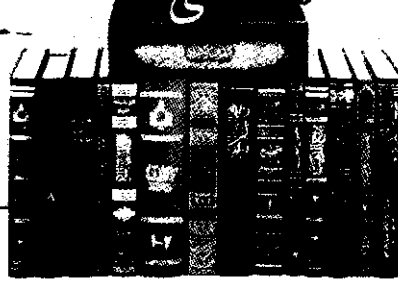

آشنایی با منابع دست اول شیعه

(کافی)

عبدالکریم پاک نیا

ائمہ علیہم السلام نقل گردیده است.

شیخ کلینی، با سفر به شهرها و روستاهای سرزمینهای اسلامی و ارتباط با روایات احادیث و دستیابی به اصول چهارصد گانه شیعه که توسط یاران ائمہ علیہم السلام نگاشته شده‌اند و با ارتباط با نواب خاص امام زمان علیہ السلام، مجموعه‌ای ارزشمند و اثری گران بها و کتابی معتبر و جامع به نگارش در آورده است.

کتاب کافی، از زمان تألیف تاکنون که بیش از هزار سال می‌گذرد همواره مورد توجه عالمان دینی، فقها و محدثین بزرگ بوده و هیچ محققى در حوزه دینی و عرصه معارف

۱. پدرش یعقوب بن اسحاق، مردی با فضیلت و پاک سرشت بود، آرامگاه این مرد متقی، در روستای کلین، زیارتگاه شیعیان است.

با توجه به اینکه یکی از نیازهای مبلغان گرامی، آشنایی با منابع دست اول شیعه می‌باشد، قصد داریم در هر شماره از مجله، یکی از این منابع را به همراه مؤلفش، به اختصار معرفی کنیم.

الکافی

این کتاب، تألیف محدث گرانقدر شیعه، ابو جعفر، محمد بن یعقوب کلینی رازی است. ایشان برجسته‌ترین عالم شیعه در آغاز قرن چهارم هجری می‌باشد که در روستای کلین (واقع در کنار اتوبان قم - تهران و ۳۸ کیلومتری شهر ری) و در عصر امامت امام عسکری علیہ السلام متولد شد^۱ و در تاریخ ۳۲۹ ه. ق در بغداد وفات یافت.

این اثر ارزشمند، شامل مجموعه روایات اصول و فروع دین می‌باشد که از

روایت است، که این تعداد روایت، از تمام روایات صحیح سینه نیز بیش تر است.

شرحهای کتاب

۱. جامع الأحادیث و الأقوال، نوشته شیخ قاسم بن محمد بن جواد بن الوندی متوفی بعد از سال ۱۱۰۰ ه. ق.

۲. الدر المنظوم من کلام المعصوم علیه السلام، علی بن محمد بن حسن بن زین الدین شهید ثانی، در گذشته ۱۱۰۴ ه. ق.

۳. شرح ملا صدرای شیرازی، در گذشته ۱۰۵۰ ه. ق.

۴. مرآة العقول فی شرح أخبار آل الرسول، نوشته علامه مجلسی، در گذشته به سال ۱۱۱۰ ه. ق.

۵. الوافی، نوشته فیض کاشانی، متوفای ۱۰۹۱ ه. ق.

ترجمه فارسی

۱. تحفة الاولیاء، نوشته محمدعلی بن حاج محمد حسن اردکانی.

۲. الصافی (شرح اصول کافی و شرح فروع کافی)، نوشته شیخ خلیل بن غازی قزوینی.

۳. ترجمه و شرح دانشمند معاصر، سید جواد مصطفوی.

اسلامی، از رجوع به آن بی نیاز نیست و بزرگان شیعه، در منابع مهم روایی و تألیفات ارزشمند خود به آن استناد نموده‌اند.

شیخ مفید می‌فرماید: کتاب کافی از بهترین کتابهای شیعه و پسر فایده‌ترین آنهاست.^۱

شهید اول، محمد بن مکی در اجازه‌اش به ابن خازن نوشته است: کتاب کافی، کتاب روایی است که تاکنون اصحاب و علمای شیعه مانند آن را نگاشته‌اند.^۲

ویژگیهای کتاب

۱. از ویژگیهای مهم این کتاب، هم عصر بودن مؤلف آن با سرفرای امام زمان علیه السلام و دسترسی داشتن وی به آنها است. خصوصاً که سرفرای آن حضرت در شهر بغداد بودند و کلینی نیز در آن شهر بوده و سال وفات وی مصادف با سال وفات آخرین سفیر امام عصر علیه السلام علی بن محمد سمری بوده است.

۲. مؤلف در این کتاب، مقید به ذکر کل سند تا امام معصوم علیه السلام است و این خود ارزش و اعتبار خاصی را به روایات کتاب می‌دهد.

۳. در این کتاب، روایات به ترتیب اعتبار آورده شده‌اند و روایات اول هر باب از جهت سند و اعتبار از درجه بالاتری برخوردارند.

۴. این کتاب، شامل تمام علوم و معارف اسلامی و اکثر مباحث عقیدتی و فقهی است که از اهل بیت علیهم السلام روایت شده و به دست مؤلف آن رسیده است.

۵. کتاب کافی، حاوی بیش از ۱۶ هزار

۱. الذریعة الی تصانیف شیعه، علامه شیخ آقا بزرگ تهرانی، انتشارات دارالاضواء، بیروت، ج ۱۳، ص ۹۵.

۲. کتاب ویژه‌نامه کلینی، نشر ستاد بزرگداشت کلینی، ص ۲۶.